

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B**

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 95/18/EY,
annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995,
rautatiet yritysten toimiluvista
(EYVL L 143, 27.6.1995, s. 70)**

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/13/EY, annettu 26 päivänä helmikuuta 2001	L 75	26	15.3.2001
► <u>M2</u>	Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/49/EY annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004	L 164	44	30.4.2004

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 220, 21.6.2004, s. 16 (2004/49/EY)

**NEUVOSTON DIREKTIIVI 95/18/EY,
annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995,
rautatieyritysten toimiluvista**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 75 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimii perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

yhteismarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan,

palvelujen tarjoamisen vapauden periaatetta on sovellettava rautatiesektorilla ottaen huomioon tämän sektorin erityispiirteet,

yhteisön rautateiden kehittämisestä säädetään rautatieyritysten ja rautatieyritysten kansainvälisten ryhmittymien tietyistä oikeuksista päästä kansainvälisille rautatiekuljetusmarkkinoille 29 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa neuvoston direktiivissä 91/440/ETY ⁽⁴⁾,

sen takaamiseksi, että oikeuksia käyttää rautateiden infrastruktuuria sovelletaan yhtenäisesti ja tasapuolisesti koko yhteisön alueella, olisi otettava käyttöön direktiivin 91/440/ETY 10 artiklassa tarkoitettuja palveluja tarjoavia rautatieyrityksiä koskeva toimilupa,

direktiivin 91/440/ETY soveltamisala olisi säilytettävä ennallaan, mukaan lukien siihen sisältyvät poikkeukset alueellisen liikenteen sekä kaupunki- ja esikaupunkiliikenteen osalta ja täsmentämällä samalla, että direktiivin soveltamisalaan ei liioin kuulu sukkulaliikenne Kanaalitunnelin läpi,

tästä näkökulmasta olisi jäsenvaltion myöntämä toimilupa tunnustettava päteväksi koko yhteisössä,

muussa yhteisön lainsäädännössä säädetään oikeudesta rautateiden infrastruktuurin käyttöön tai oikeudesta kauttakuljetukseen,

toissijaisuusperiaate huomioon ottaen ja tarpeellisen yhdenmukaisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi yhteisön olisi määriteltävä toimilupajärjestelmän pääperiaatteet ja jäsenvaltioiden vastuulle jäisi toimilupien myöntäminen ja hallinto,

luotettavien ja riittävien palvelujen takaamiseksi on välttämätöntä varmistaa, että rautatieyritykset aina täyttävät tietyt hyvää mainetta, taloudellista vakavaraisuutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset,

asiakkaiden ja kolmansien osapuolten suojelemiseksi on tärkeää varmistaa, että rautatieyritysten vakuutukset ovat riittävät tai että ne ovat tehneet vastaavat järjestelyt korvausvelvollisuusriskien varalta,

tässä yhteydessä olisi myös käsiteltävä toimilupien peruuttamista määräajaksi tai kokonaan sekä väliaikaisten toimilupien myöntämistä,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 24, 28.1.1994, s. 2 ja EYVL N:o C 225, 13.8.1994, s. 9

⁽²⁾ lausunto annettu 14 päivänä syyskuuta 1994 (EYVL N:o C 393, 31.12.1994, s. 56)

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 3 päivänä toukokuuta 1994 (EYVL N:o C 205, 27.5.1994, s. 38), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 21 päivänä marraskuuta 1994 (EYVL N:o C 354, 13.12.1994, s. 11), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 14 päivänä maaliskuuta 1995 (EYVL N:o C 89, 10.4.1995, s. 30)

⁽⁴⁾ EYVL N:o L 237, 24.8.1991, s. 25

▼B

rautatieyritysten on noudatettava myös rautatiepalvelujen käyttöä koskevia kansallisia ja yhteisön säännöksiä, joita on sovellettava ketään syrjimättä ja joiden tarkoituksena on varmistaa, että yritys voi harjoittaa toimintaansa turvallisesti tietyillä rataosuuksilla,

kansainvälisen rautatieliikenteen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on välttämätöntä, että rautatieyritykset noudattavat tällä alalla voimassa olevia sopimuksia, ja

lopuksi, rautatieyritysten toimilupien myöntämistä, ylläpitoa ja tarkistamista koskevien menettelyjen on oltava avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevien yleisten periaatteiden mukaisia,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSA

Tarkoitus ja soveltamisala**▼M1***1 artikla*

1. Tämä direktiivi koskee arviointiperusteita, joita sovelletaan kun jäsenvaltiot myöntävät, uudistavat tai muuttavat yhteisöön sijoittautuneille tai sijoittautuville rautatieyrityksille tarkoitettuja toimilupia.

2. Jäsenvaltiot saavat olla soveltamatta tätä direktiiviä:

- a) yrityksiin, jotka harjoittavat ainoastaan rautateiden henkilöliikennettä erillisissä, paikallisissa ja alueellisissa rautateiden infrastruktuureissa,
- b) rautatieyrityksiin, jotka harjoittavat ainoastaan rautateiden henkilöliikennettä kaupungeissa tai esikaupungeissa,
- c) rautatieyrityksiin, joiden toiminta rajoittuu sellaisten alueellisten rautateiden tavaraliikennepalvelujen tarjoamiseen, joihin ei sovelleta direktiiviä 91/440/ETY,
- d) yrityksiin, jotka harjoittavat ainoastaan tavaraliikennettä yksityisomistuksessa olevassa rautateiden infrastruktuurissa, jota infrastruktuurin omistaja käyttää yksinomaan omaan tavaraliikenteeseensä tähän tarkoitukseen varatussa infrastruktuurissa.

3. Tämän direktiivin soveltamisalaan eivät kuulu yritykset, joiden liiketoiminta rajoittuu sukkulaliikennepalvelujen tarjoamiseen maantieliikenteen ajoneuvojen kuljettamiseksi Kanaalitunnelin läpi.

▼B*2 artikla*

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

▼M1

- a) ”rautatieyrityksellä” julkista tai yksityistä yritystä, joka päätoimenaan harjoittaa rautateiden tavara- ja/tai matkustajaliikennettä ja joka on velvollinen huolehtimaan vetopalveluista; tähän kuuluvat myös yksinomaan vetopalveluja tarjoavat yritykset,

▼B

- b) ”toimiluvalla” jäsenvaltion yritykselle myöntämää lupaa, jolla tunnustetaan sen oikeus toimia rautatieyrityksenä. Tämä toimintaoikeus voidaan rajoittaa tietyn tyyppisten palvelujen tarjoamiseen,
- c) ”toimilupaviranomaisella” viranomaista, jonka tehtäväksi jäsenvaltio on määrännyt toimilupien myöntämisen.
- d) — ”kaupunki- ja esikaupunkiliikenteellä” liikennettä, jota hoidetaan kaupunkikeskuksen tai taajaman sekä tällaisen kaupunkikeskuksen tai taajaman ja ympäristöalueiden tarpeiden täyttämiseksi,

▼B

— ”alueellisella liikenteellä” liikennettä, jota hoidetaan alueen kuljetustarpeiden täydentämiseksi.

▼M1*3 artikla*

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä toimilupien myöntämisestä ja tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden toteuttamisesta vastaava elin. Toimiluvan myöntämistehtävä on oltava elimellä, joka ei itse tarjoa rautatie-liikennepalveluja, ja joka on riippumaton kyseisiä palveluja tarjoavista elimistä tai yrityksistä.

▼B

II OSA

Toimiluvan saamisen edellytykset*4 artikla*

1. Rautatieyrityksellä on oikeus hakea toimilupaa siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.
2. Jos yritys ei täytä tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia, jäsenvaltiot eivät saa myöntää toimilupaa eivätkä pidentää niiden voimassaoloa.
3. Rautatieyritykset, jotka täyttävät tässä direktiivissä säädettyt vaatimukset, ovat oikeutettuja saamaan toimiluvan.
4. Rautatieyrityksellä ei ole lupa harjoittaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia rautatieliikenteen palveluja, jos sille ei ole myönnetty kyseisiin palveluihin soveltuvaan asianmukaista toimilupaa.

Kyseinen toimilupa ei kuitenkaan sellaisenaan oikeuta käyttämään rautateiden infrastruktuuria.

▼M1

5. Toimilupa on voimassa koko yhteisön alueella.

▼B*5 artikla*

1. Rautatieyrityksen on voitava osoittaa asianomaisen jäsenvaltion toimilupaviranomaisille ennen toimintansa aloittamista, että se kykenee jatkuvasti täyttämään hyvää mainetta, taloudellista vakavaruutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset sekä kattamaan 6—9 artiklassa tarkoitetut korvausvelvollisuutensa.
2. Toimilupaa hakevien yritysten on toimitettava kaikki 1 kohdan soveltamiseen tarvittavat tiedot.

6 artikla

Jäsenvaltioiden on määriteltävä hyvää mainetta koskevan vaatimuksen täyttymisen edellytykset varmistaakseen, että hakijana olevaa rautatieyritystä tai sen johtamisesta vastaavia henkilöitä:

- ei ole tuomittu vakavista rikoksista, mukaan lukien taloudellista laa-tua olevat rikkomukset;
- ei ole julistettu konkurssiin;
- ei ole tuomittu liikenteeseen sovellettavan erityislainsäädännön va-kavista rikkomuksista;

▼M1

- ei ole tuomittu vakavasta tai toistuvasta sosiaali- tai työlainsäädän-nön rikkomisesta, mukaan lukien työturvallisuutta ja työterveyttä koskevan lainsäädännön velvoitteiden rikkominen, eikä, jos kyseessä

▼M1

on yhtiö, jonka tavoitteena on tullimenettelyjen alaisen rajat ylittävän tavaraliikenteen harjoittaminen, ole tuomittu tullilainsäädännön vaatimusten rikkomisesta.

▼B*7 artikla*

1. Taloudellista vakavaraisuutta koskevat vaatimukset täytetään, kun toimilupaa hakeva rautatieyrittäjä voi osoittaa kykenevänsä vastaamaan kahdentoista kuukauden ajan olemassa olevista ja mahdollisesti syntyvistä velvoitteistaan, jotka määritellään realististen oletusten perusteella.
2. Toimilupaa koskevassa hakemuksessa on 1 kohdan soveltamiseksi oltava ainakin liitteessä olevassa I osassa luetellut tiedot.

▼M2**▼C1***8 artikla*

Ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset täyttyvät, kun hakijana olevalla rautatieyrittäjällä on tai vastaisuudessa on hallintorakenne, jolla on tarvittavat tiedot ja/tai kokemus turvallisen ja luotettavan toiminnan hallinnan ja valvonnan harjoittamiseen toimiluvassa yksilöidyn toimintatyyppin osalta.

▼B*9 artikla*

Rautatieyrittäjällä on oltava riittävät vakuutukset tai sen on tehtävä vastaavat järjestelyt kattaakseen kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti korvausvelvollisuutensa onnettomuustilanteissa, erityisesti matkustajien, matkatavaroiden, rahdin, postin ja kolmansien osapuolten osalta.

III OSA

Toimiluvan voimassaolo*10 artikla*

1. Toimilupa on voimassa niin kauan kuin rautatieyrittäjä täyttää tässä direktiivissä säädetyt velvollisuudet. Toimilupaviranomainen voi kuitenkin määrätä säännöllisestä enintään joka viides vuosi tapahtuvasta uudelleen tarkastelusta.
2. Toimilupaan voidaan sisällyttää erityismääräyksiä toimiluvan peruuttamista määräajaksi tai kokonaan.

11 artikla

1. Toimilupaviranomainen voi, jos on aihetta vakavasti epäillä, että rautatieyrittäjä, jolle viranomainen on myöntänyt toimiluvan, ei täytä tämän direktiivin ja erityisesti sen 5 artiklan vaatimuksia, milloin tahansa tarkastaa, noudatetaanko mainittuja vaatimuksia.

Jos toimilupaviranomainen on vakuuttunut siitä, että rautatieyrittäjä ei enää täytä direktiivissä, erityisesti sen 5 artiklassa säädettyjä vaatimuksia, sen on peruutettava toimilupa määräajaksi tai kokonaan.

2. Kun jäsenvaltion toimilupaviranomainen toteaa, että on syytä vakavasti epäillä, että rautatieyrittäjä, jolle toisen jäsenvaltion toimilupaviranomainen on myöntänyt toimiluvan, ei enää täytä tämän direktiivin asettamia vaatimuksia, sen on viipymättä ilmoitettava asiasta jälkimmäiselle viranomaiselle.

3. Kun toimilupa peruutetaan määräajaksi tai kokonaan sen vuoksi, että taloudellista vakavaraisuutta koskevaa vaatimusta ei noudateta, toi-

▼B

milupaviranomainen voi myöntää väliaikaisen toimiluvan rautatieyrityksen uudelleenjärjestelyn ajaksi edellyttäen, että turvallisuutta ei vaaranneta, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Väliaikainen toimilupa saa kuitenkin olla voimassa enintään kuusi kuukautta sen myöntämispäivästä.

4. Kun rautatieyritys on keskeyttänyt toimintansa kuudeksi kuukaudeksi tai ei ole aloittanut toimintaa kuuden kuukauden kuluttua toimiluvan myöntämisestä, toimilupaviranomainen voi päättää, että toimiluvasta on tehtävä uusi hakemus tai sitä on lykättävä.

Rautatieyritys voi pyytää toiminnan aloittamisen osalta, että, ottaen huomioon tarjottavien palvelujen erityinen luonne, vahvistetaan pidempi määräaika.

5. Jos rautatieyrityksen oikeudellinen asema muuttuu, erityisesti kun kyseessä on fuusio tai yritysvaltaus, toimilupaviranomainen voi päättää, että toimiluvasta on tehtävä uusi hakemus hyväksymistä varten. Kyseinen rautatieyritys voi jatkaa toimintaansa, jollei toimilupaviranomainen päättää, että turvallisuus vaarantuu; tässä tapauksessa päätös on perusteltava.

6. Jos rautatieyritys aikoo muuttaa tai laajentaa toimintaansa merkittävästi, sen toimilupa on alistettava uudelleen toimilupaviranomaiselle uudelleen tutkittavaksi.

7. Toimilupaviranomainen ei saa antaa rautatieyrityksen säilyttää toimilupaansa, jos yhtiö on haettu konkurssiin tai jos sitä vastaan on aloitettu vastaavanlainen menettely ja jos viranomainen on vakuuttunut siitä, että tyydyttävään taloudelliseen uudelleenjärjestelyyn ei ole realistisia mahdollisuuksia kohtuullisessa ajassa.

▼M1

8. Kun toimilupaviranomainen myöntää, peruuttaa määräajaksi tai peruttaa kokonaan toimiluvan tai muuttaa sitä, kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava siitä komissiolle välittömästi. Komissio ilmoittaa siitä viipymättä muille jäsenvaltioille.

12 artikla

1. Rautatieyrityksen on tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten lisäksi noudatettava yhteisön lainsäädännön mukaista kansallista lainsäädäntöä ja säännöksiä, joita on sovellettava ketään syrjimättömällä tavalla, erityisesti:

- a) rautatieliikenteen palveluja koskevia erityisiä teknisiä ja toimintaa koskevia vaatimuksia,
- b) henkilökuntaan, liikkuvaan kalustoon ja yrityksen sisäiseen organisaatioon sovellettavia turvallisuusvaatimuksia,
- c) terveyttä, turvallisuutta, sosiaalisia oloja sekä työntekijöiden ja asiakkaiden oikeuksia koskevia määräyksiä,
- d) kuluttajien eduksi tai suojaamiseksi tarkoitettuja kaikkiin kyseisen rautatiealan yrityksiin sovellettavia vaatimuksia.

2. Rautatieyritys voi milloin tahansa pyytää komissiolta lausuntoa kansallisen lainsäädännön vaatimusten yhdenmukaisuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa sekä siitä, sovelletaanko kyseisiä vaatimuksia ketään syrjimättömällä tavalla. Jos komissio katsoo, että tämän direktiivin määräyksiä ei ole noudatettu, komissio antaa direktiivin asianmukaista tulkintaa koskevan lausunnon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 226 artiklan soveltamista.

13 artikla

Rautatieyritysten on noudatettava kansainväliseen rautatieliikenteeseen sovellettavia siinä jäsenvaltiossa voimassa olevia sopimuksia, jossa ne

▼M1

toimivat. Niiden on noudatettava myös asianomaisia tulli- ja verosäännöksiä.

▼B

IV OSA

Siirtymäsäännös*14 artikla*

Rautatieyrityksille, jotka hoitavat rautatieliikennettä 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna päivänä, jolla direktiivin säännökset saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, myönnetään kahdentoista kuukauden siirtymäkausi tämän direktiivin säännösten noudattamisen mahdollistamiseksi. Siirtymäkausi ei koske säännöksiä, jotka saattaisivat vaikuttaa rautatieliikenteen turvallisuuteen.

V OSA

Loppusäännökset*15 artikla*

1. Asianomaisten jäsenvaltioiden on julkistettava toimilupien myöntämisessä noudatettavat menettelytavat ja ilmoitettava siitä komissiolle.
2. Toimilupaviranomaisen on tehtävä päätös hakemuksesta ottaen huomioon kaikki saatavilla olevat tiedot mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua kaikkien asiaankuuluvien tietojen ja erityisesti liitteessä lueteltujen tietojen toimittamisesta. Viranomaisen on annettava päätös tiedoksi hakijana olevalle rautatieyritykselle. Hylkäävä päätös on perusteltava.
3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomioistuin voi tarkastaa toimilupaviranomaisen päätökset.

16 artikla

1. Komissio antaa kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin täytäntöönpanosta neuvostolle kertomuksen direktiivin soveltamisesta tarvittaessa siihen liitettyine ehdotuksineen yhteisön jatkotoimista, erityisesti siitä, onko mahdollista laajentaa direktiivin soveltamisalaa.
2. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai siihen on liitettävä tällainen viittaus kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

17 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

18 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼ B*LIITE***I Tiedot, joista säädetään 7 artiklan 2 kohdassa**

1. Taloudellinen vakavaraisuus tutkitaan yhtiön vuotuisten tilien, tai mikäli hakijalle ei ole mahdollista esittää vuotuisia tilejä, taseen perusteella. Tarkempia tietoja tätä tutkintaa varten on toimitettava erityisesti seuraavista seikoista:
  - a) käytettävissä olevat varat, mukaan lukien pankkitalletukset, luvattu tilinlytysvara ja lainat;
  - b) vakuutena käytettävissä olevat varat ja omaisuus;
  - c) käyttöpääoma;
  - d) toiminnasta välttämättä johtuvat menot, mukaan lukien kulkuneuvojen, maa-alueiden, rakennusten, rakennelmien ja liikkuvan kaluston hankinnasta johtuvat menot ja niitä koskevat maksut;
  - e) yhtiön omaisuudesta aiheutuvat menot.
2. Hakijan ei katsota olevan taloudellisesti vakavarainen, jos yhtiön toiminnasta on aiheutunut huomattavia vero- tai sosiaalimaksurästejä.
3. Viranomainen voi erityisesti vaatia asiantuntijakertomuksen toimittamista sekä pankin, julkisen luottolaitoksen, kirjanpitäjän tai tilintarkastajan laatimien aiheellisten asiakirjojen toimittamista. Näissä asiakirjoissa on oltava I kohdassa tarkoitettuja kysymyksiä koskevia tietoja.

▼ M2**▼ C1**
